

‘In Nederland wordt al tien jaar niet naar de kiezer geluisterd’

Posted on 3 mei 2023 by Redactie

‘Zodra de stembussen dicht gaan hebben Nederlandse kiezers niets meer te vertellen,’ zegt SYP WYNIA in gesprek met PIM VAN GALEN. Hij noemt dat de belangrijkste verklaring voor de spectaculaire winst van BBB bij de Statenverkiezingen. De kiezers zijn boos omdat er niet naar hen wordt geluisterd. ‘Het kabinet luistert naar alles en iedereen, maar niet naar burgers en consumenten.’

De aanleiding voor dit videogesprek annex podcast is het nieuwe boek van Syp Wynia, ***’70 Actieve herinneringen aan een gaaf gidsland’*** **.**

‘Er bestaat nauwelijks een relatie tussen de verkiezingen en wat er daarna gebeurt,’ zegt Syp Wynia in zijn boek. ‘Om 9 uur ’s avonds gaan de stembussen dicht en wat daarna gebeurt is een zwarte doos. Die doos blijft maandenlang dicht, zonder dat de burgers ook maar enigszins een idee hebben van wat zich daarbinnen afspeelt. Het duurt ook steeds langer, voor die doos weer opengaat. De laatste keer duurde het negen maanden. Van wat er toen aan kabinetsplannen tevoorschijn kwam kun

je niet zeggen dat dat een uitvloeisel was van de verkiezingen.'

In de formatie wordt de kiezer vergeten

Wynia herinnert eraan dat het vooral in de Rutte-jaren een patroon is geworden: formaties duren steeds langer, de kiezer raakt steeds verder uit beeld en wat er in de formatie aan plannen in elkaar wordt gedraaid is niet te herkennen als vervolg op de verkiezingsdebatten of als een reactie op de zorgen van burgers. De kabinetsformatie speelt zich af in de eigen, van het land losgezongen Haagse luchtbel.

Terwijl in die Haagse luchtbel de plannen voor Nederland worden gemaakt zonder dat burgers – en ook de meeste volksvertegenwoordigers – daar ook maar enig idee van hebben, zijn er bevoorrechte belangengroepen die juist wel toegang hebben tot de formatiebesprekingen. Dat kan zowel over 'rechtse' belangen gaan – grote bedrijven – als 'linkse' belangen: pressiegroepen voor natuur, klimaat, milieu, slavernij, ontwikkelingshulp, 'gender', asielzoekers en vakbonden. Die komen wel aan hun trekken. Of dat ook geldt voor de burgers van het land valt zeer te bezien.

In zijn boek geeft Wynia een reeks van voorbeelden van het ontbreken van een relatie tussen verkiezingen en verkiezingsuitslag aan de ene kant en het daaropvolgende regeringsbeleid aan de andere kant.

Ten eerste bestaat er in Nederland al nauwelijks een relatie tussen kiezer en gekozene. Kamerleden zijn meer partijvertegenwoordigers dan volksvertegenwoordigers. Na landelijke verkiezingen wordt bijna de helft van de gekozen Kamerleden – zoals van PVV, SP, FvD, PvdD en anderen) steevast buiten de vorming van het regeringsbeleid gehouden.

De uiteindelijke coalitiepartijen maken vervolgens onderling afspraken die vaak geen enkele relatie met de wens van de meerderheid van de bevolking – of zelfs maar de meerderheid van de Tweede Kamer – hoeven te hebben, omdat die afspraken het resultaat zijn van een onderlinge uitruil.

Regeren à la D66

Het regeerakkoord van RutteVier dat na 9 maanden tot stand kwam lijkt bijvoorbeeld sterk op het verkiezingsprogramma van D66 – een partij die maar door

ruim 1/7 van de kiezers is gekozen. Dat wordt tot op heden getolereerd door de andere regeringspartijen (VVD, CDA en CU) omdat ze het òf erg eens zijn met wat D66 wil, dan wel omdat ze anders nieuwe verkiezingen vrezen.

Dan is het D66-verkiezingsprogramma – en dus het regeerprogramma – ook nog deels afgekeken van GroenLinks (omdat D66 graag GroenLinkse kiezers weglokt) – terwijl GroenLinks zelf onder sterke invloed staat van radicale actiegroepen. Voeg daar aan toe dat kabinetten ook al sterk onderhevig zijn aan internationale invloeden (EU, VN, Raad van Europa).

Kiezer boos over negeren kiezer

Zo laat zich verklaren dat er een aanzienlijke disbalans bestaat tussen wat Nederlandse kiezers willen en wat Haagse politici doen. Het verklaart bijvoorbeeld ook hoe zowel in 2012 als in 2017 en in 2021 formaties uitmondden in radicaal klimaatbeleid ('Nederland Koploper') terwijl de verkiezingscampagne noch de uitslag daar aanleiding toe gaf.

Het verklaart op zijn minst ook mede, hoe het mogelijk is dat de meeste Nederlanders sceptisch zijn over meer Europa en over meer immigratie, terwijl het beleid van RutteVier juist gericht is op meer Europa en nog geen enkele maatregel heeft genomen om de record-immigratie te beteugelen. Ook dat is overigens wel beide in lijn met D66-wensen. Tenslotte: die partij verloor bij de Statenverkiezingen in vergelijking met de Kamerverkiezingen de helft van de aanhang. De winst van D66 in de formatie werd dus niet beloond door de kiezer.

*Het **nieuwe boek van Syp Wynia**, **'70 Actieve herinneringen aan een gaaf gidsland'** is een uitgave van Uitgeverij Blauwburgwal, is 370 bladzijden dik en kost 24,50 (gratis thuisbezorgd). Het boek is verkrijgbaar bij uw boekhandel en ook bij de internetboekhandel, zoals **in de winkel van Wynia's Week**.*

Wynia's Week** wordt gelezen, bekeken en beluisterd door honderdduizenden. Wynia's Week wordt mogelijk gemaakt door donateurs, sponsors en andere sympathisanten. Kijk **HIER**. **Hartelijk dank!